

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

NR. 1985 /DPSG
DATA 2608 2011

Biroul permanent al Senatului
Bp. 291
16.09.2011

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru modificarea art. 5 alin. (1) lit. h) din Legea recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004*”, inițiată de domnii deputați Gabriel Andronache, Daniel Buda, Liviu-Bogdan Ciucă și Mircea Grosaru – Grupurile parlamentare ale PD-L, PNL, Minorităților Naționale (Bp. 291/2011).

I. Principalele reglementări

Această propunere legislativă are ca obiect de reglementare modificarea art. 5 alin. (1) lit. h) din *Legea a recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul atribuirii locurilor de veci în concesiune, nu în proprietate, așa cum se prevede în actuala formă a legii, și doar în momentul decesului.

Potrivit *Expunerii de motive*, soluția legislativă propusă se justifică prin „lipsa de spațiu cu destinație de cimitir la nivelul administrațiilor publice locale din întreaga țară”.

II. Observații

1. Prin art. 5 alin. (1) lit. h) din *Legea nr. 341/2004*, Luptătorilor pentru Victoria Revoluției din Decembrie 1989, precum și urmașilor eroilor-martiri li se atribuie, pe lângă indemnizația lunară reparatorie, în proprietate, fără plată, locul de veci.

Titlul de Luptător pentru Victoria Revoluției din Decembrie 1989 a fost acordat prin *Legea nr. 42/1990 pentru cinstirea eroilor-martiri și acordarea unor drepturi urmașilor acestora, răniților, precum și luptătorilor pentru victoria Revoluției din decembrie 1989*, lege abrogată prin art. 17 din *Legea nr. 341/2004*, act normativ ce menține unele dintre soluțiile legislative ale reglementării abrogate.

Astfel, este păstrată denumirea titlurilor „*Erou - Martir al Revoluției Române din Decembrie 1989*” și „*Participant la Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989*”, iar titlul de „*Luptător pentru Victoria Revoluției din Decembrie 1989*” se referă, în noua reglementare, la trei categorii, respectiv „*Luptător Rănit*”, „*Luptător Reținut*” și „*Luptător Remarcat prin Fapte Deosebite*”.

Legea nr. 341/2004 prevede acordarea unor drepturi persoanelor care au obținut titlurile prevăzute de *Legea nr. 42/1990*. Acordarea titlurilor se face prin preschimbarea certificatelor eliberate în perioada 1990-1997 privind calitățile și titlurile atestate potrivit *Legii nr. 42/1992*. În acest sens, art. 3 alin. (2) din *Legea nr. 341/2004* prevede că „*Titlurile instituite la alin. (1) se vor acorda în condițiile prezentei legi, avându-se în vedere calitățile și titlurile atestate, potrivit Legii nr. 42/1990 pentru cinstirea eroilor-martiri și acordarea unor drepturi urmașilor acestora, răniților, precum și luptătorilor pentru victoria Revoluției din decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare*”.

Persoanele care au obținut titlurile prevăzute de *Legea nr. 341/2004* beneficiază de drepturile prevăzute de lege din momentul preschimbării certificatului doveditor.

Prin urmare, în conformitate cu dispozițiile art. 15 alin. (2) din *Constituția României, republicată*, potrivit căreia legea dispune numai

pentru viitor, modificările propuse nu pot afecta dreptul la atribuirea în proprietate a unui loc de veci dobândit de Luptătorii pentru Victoria Revoluției din Decembrie 1989 la momentul obținerii certificatului doveditor, chiar dacă până la momentul intrării în vigoare a eventualelor modificări legislative nu le-a fost atribuit, în fapt, un loc de veci.

O interpretare contrară ar aduce atingere și *principiului constituțional al egalității în drepturi a cetățenilor*, stabilit de art. 16 alin. (1) din *Legea fundamentală*, întrucât la momentul ipotetic al intrării în vigoare a prezentei propuneri legislative, titularii certificatelor preschimbate care nu și-au materializat dreptul prevăzut la art. 5 alin. (1) lit. h) din *Legea nr. 341/2004* s-ar afla într-o situație discriminatorie față de cei cărora autoritățile locale le-au atribuit deja locul de veci în proprietate.

Mai mult, se poate susține că, într-o asemenea situație, s-ar aduce atingere și dreptului de proprietate care, după cum s-a arătat, s-a născut în patrimoniul titularilor la momentul prevăzut de *Legea nr. 341/2004* sub o condiție suspensivă, aceea a identificării de către autoritățile locale a locului de veci și a îndeplinirii unor formalități. Intervenția legislativă, în această situație, echivalează cu o veritabilă expropriere, contrară dispozițiilor art. 44 din *Constituție*.

În concluzie, persoanele care au obținut până în prezent titlurile prevăzute de *Legea nr. 341/2004* vor beneficia de drepturile prevăzute de aceasta la momentul preschimbării certificatului, neavând relevanță situația de fapt existentă la acea dată.

2. Conform art. 9 alin. (1) din *Legea nr. 341/2004*, „*CertIFICATELE doveditoare care, în perioada 1990-1997, au fost eliberate de Comisia pentru aplicarea Legii nr. 42/1990 și de Comisia pentru cinstirea și sprijinirea eroilor Revoluției din decembrie 1989, după verificare, potrivit art. 5 alin. (3), (4) și (5), se vor preschimba, la cererea titularului, de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989, până la data de 30 aprilie 2010 inclusiv*”.

În prezent, ca urmare a expirării termenului de preschimbare a certificatului doveditor, nu mai pot fi acordate titluri noi în temeiul cărora să fie acordate drepturile prevăzute de art. 5 din *Legea nr. 341/2004*.

Prin urmare, propunerea legislativă nu poate fi aplicată în viitor, întrucât nu mai pot fi obținute titluri de Luptători pentru Victoria Revoluției din Decembrie 1989, care să dea naștere dreptului prevăzut de art. 5 alin. (1) lit. h) din *Legea nr. 341/2004* în forma propusă.

3. Totodată, arătăm că prin concesiune se înțelege acel act încheiat în formă scrisă prin care o autoritate publică, denumită concedent, transmite, pe o perioadă determinată, unei persoane, denumite concesionar, care acționează pe riscul și răspunderea sa, dreptul și obligația de exploatare a unui bun proprietate publică în schimbul unei redevențe.

În accepțiunea legii, pentru a fi concesionat un anumit bun este necesar ca persoana căreia îi este atribuit să aibă capacitate de exercițiu pentru a-și putea îndeplini obligațiile corelative specifice unei concesiuni. După momentul decesului persoanelor fizice nu li se mai pot constitui drepturi de natură patrimonială, ca urmare a pierderii atât a capacității de exercițiu, cât și a celei de folosință, iar în sarcina lor nu se mai pot stabili obligații de natura celor menționate mai sus.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative.**

Cu stimă,

Emil BOC

Domnului senator **Mircea Dan GEOANĂ**

Președintele Senatului